

O Spitsbergenie prawie wszystko

Na początku br. ukazała się książka "*Zarys analizy struktury krajobrazu tundry arktycznej*". Pod tym naukowo brzmiącym tytułem kryje się jednak publikacja zawierająca wiele treści interesujących nie tylko naukowców.

Książka jest "owocem" praktyk grupy studentów ochrony środowiska Katolickiego Uniwersytetu Lubelskiego na Archipelagu Svalbard. Wyprawa ta była elementem programu "Terra incognita" prowadzonego wspólnie z Dagestańskim Uniwersytetem Państwowym (Mahaczkała). Program ma na celu "*zapoznanie młodzieży z unikalnymi przyrodniczo miejscami na różnych kontynentach i pokazanie jej funkcjonowania różnych typów krajobrazów, jak również przybliżenia realizacji idei świata bez granic*". Studenci pod kierunkiem prof. Zofii Fischer podczas pobytu w Polskiej Stacji Arktycznej PAN nad fiordem Horsund prowadzili badania oraz obserwacje przyrody i krajobrazu Spitsbergenu. Zebrany materiał badawczy został następnie opracowany i ukazał się w formie książkowej.

Myli się jednak ten kto sądzi, iż jest to opracowanie stricte naukowe. Dotyczy ono bowiem krajobrazu tundry arktycznej w wielu aspektach. Owszem, czytelnik dowie się z niego wiele o poszczególnych komponentach przyrody i krajobrazu, od podłoża do składu gatunkowego fauny i flory. Dużą część publikacji poświęcono analizie funkcjonowania krajobrazu tundry arktycznej w układzie wertykalnym. Jednakże publikacja zawiera również część dotyczącą historii człowieka na Archipelagu Svalbard, jego działalności i niszczącego wpływu na delikatne ekosystemy tundrowe. We wrażliwym środowisku tundry niewielka nawet aktywność ludzka sieje wielkie spustoszenia, które - w porównaniu do innych rejonów naszej planety - znacznie dłużej przyroda "naprawia". Opisany został również stan obecny przyrody Spitsbergenu oraz perspektywy zmian.

Niewątpliwym atutem książki jest przystępny i zrozumiały nawet dla laika język, zaś wszystkie fachowe terminy są krótko wyjaśnione. Dodatkowym walorem książki jest staranna szata graficzna i szesnastostronicowa wkładka z kolorowymi zdjęciami. Pracę uzupełnia bogaty spis literatury dotyczącej tematu, zarówno polsko- jak i obcojęzycznej.

Wszystko to sprawia, iż publikacja pretenduje raczej do miana popularnonaukowej i winna znaleźć się w biblioteczce nie tylko naukowca, ale również geografa czy podróżnika.

Krzysztof Wojciechowski

Fischer Z. (red.), *Zarys analizy struktury krajobrazu tundry arktycznej*, WDS, Lublin 2003.

Zainteresowanym nabyciem książki podaję adres, pod którym otrzymają szczegółowe informacje:

Katedra Ekologii Krajobrazu KUL,
ul. Konstantynów 1H, 20-081 Lublin,
e-mail: ekolkraj@kul.lublin.pl
tel. /81/4454691